

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022899 20 Uvp
Banjaluka, 07.07.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštvo R S., Sjedište zamjenika u B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 23.04.2018. godine, tužene Uprave..., u predmetu raspravljanja uzurpacije zemljišta u državnoj svojini, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022899 18 U od 03.12.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.07.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta tužene bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena je žalba tužioca izjavljene protiv rješenja Uprave ..., Područna jedinica B. broj ... od 03.08.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem je uzurpantu M. V. iz B. priznato pravo svojine na zemljištu označenom kao kao k.č. broj 519/5 (n.p. 930/2) u površini od 617 m², upisanom u z.k. ul. broj 258 k.o. P. kao opštenarodna imovina, a po katastarskom operatu u p.l. broj 243 k.o. P. G. kao posjed M. V., sina O. sa 1/1 dijela i k.č. broj 521/1 (n.p. 405) u površini od 6702 m², upisanom u z.k. ul. broj 20 k.o. P. kao opštenarodna imovina, a po katastarskom operatu u p.l. broj 236 k.o. P. G. kao posjed M. V. sina O. sa 1/1 dijela, te je odlučeno da će po pravosnažnosti ovog rješenja prvostepeni organ u svojim evidencijama izvršiti uknjižbu prava svojine na predmetnom zemljištu u korist M. V. sina O. sa 1/1 dijela.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 03.08.2017. godine, jer je isto zasnovano na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, te doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava, konkretno odredaba člana 3. stav 1., 4. stav 2., 5. stav 3. i 19. Zakona o uzurpaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 70/06 - u daljem tekstu: Zakon o uzurpaciji), koje je sud sve citirao. Ovo stoga što je prvostepeni organ, postupajući po zahtjevu uzurpanta M. V., pravilno proveo postupak, izvršio uviđaj na licu mjesta uz učešće vještaka geodetske struke koji je identifikovao predmetne nepokretnosti, saslušao podnosioca zahtjeva i svjedoke, te izvršio uvid u pisane isprave (zemljišno-knjižne izvatke, posjedovne listove i Odluku S.O. B. o razgraničenju između šumskog i poljoprivrednog zemljišta za k.o. P. G. broj 10-012-99/79), a iz kojih dokaza je proizišlo da je predmetno zemljište uzurpirano prije 08.07.1955. godine od strane pravnih prednika M. V., a da ih je on stekao po valjanom pravnom

osnovu i to ugovorom o poklonu i ugovorom o doživotnom izdržavanju koje je priložio, zbog čega je u njegovu korist i utvrđeno pravo svojine sa 1/1 dijela. Sud je dodao da tužilac u toku upravnog postupka nije imao primjedbi na izvedene dokaze, niti je imao prijedloge za izvođenje novih, osim što je u žalbi istakao da površine parcela po starom i novom premjeru nisu identične, koji navod je suprotan ispravama spisa, kako je to pravilno zaključila i obrazložila tužena u osporenom aktu. Sud je ocijenio neosnovanim navod tužioca da u konkretnom slučaju nema osnova za priznavanje prava svojine u korist uzurpanta, ukazujući da sadržaj zemljišne knjige u kojoj su predmetne nepokretnosti, kao poljoprivredno zemljište, upisane kao opštenarodna imovina, te sadržaj katastra nepokretnosti u kome je kao posjednik upisan uzurpant sa 1/1 dijela, nesporno ukazuju na kontinuitet posjeda predmetnih nepokretnosti od strane podnosioca zahtjeva, odnosno porodice V..

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu zahtjev), tužilac pobija zakonitost iste zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu iznosi da je sud podržao sve činjenične i pravne zaključke tužene i prvostepenog organa, iako isti nisu pravilni. Ukazuje da je tokom postupka isticao da je parcela k.č. broj 521/1 upisana u z.k. ul. broj 20 k.o P. kao opštenarodna imovina, organ upravljanja Narodni Odbor sreza b. u B., na osnovu pravosnažnog rješenja Sreske komisije za poljoprivredni zemljišni fond u B. od 26.01.1954. godine, iz čega proizilazi da se ne radi o tzv. erarnom zemljištu i da se na ovoj parceli nije moglo priznati pravo svojine po osnovu uzurpacije zainteresovanom licu. Dalje ukazuje da je isticao da je bilo upitno da li se pravo svojine podnosiocu zahtjeva po osnovu uzurpacije moglo priznati i na parceli k.č. broj 519/5 upisanoj u z.k. ul. broj 258 k.o. P., s obzirom da iz izjave vještaka geodetske struke sa zapisnika od 27.01.2017. godine proizilazi da je na ovoj parceli u stari popisni katastar koji datira od 1955. godine bio upisan državni erar FNRJ, a ne fizičko lice, iz čega je očigledno da ista uzurpirana poslije 08.07.1955. godine. Dodaje da je sud olako prešao preko ovih tužbenih navoda, nalazeći da je presudna činjenica to što je zainteresovano lice, M. V., upisan kao posjednik predmetnih nepokretnosti koje su u zemljišnoj knjizi upisane kao opštenarodna imovina, odnosno da postoji kontinuitet posjeda. Dodaje da iz odredaba Zakona o uzurpaciji na koje se pozvao sud, kao i odredbe člana 2. stav 1. istog zakona, proizilazi da je jedna od osnovnih pretpostavki za svaku uzurpaciju postojanje društveno-svojinskog statusa uzurpiranog zemljišta, te da uzurpacija postoji samo ako je izvršeno samovlasno zauzimanje zemljišta u društvenoj svojini, a pod pojmom društvena svojina podrazumijevaju se samovlasna zauzeća bivšeg državnog erara, o čemu se u ovom slučaju ne radi, kako je prethodno obrazloženo. Zbog navedenog smatra da dato obrazloženje i stav zauzet u pobijanoj presudi nisu pravilni, pa predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine, te predmet vrati na ponovno odlučivanje nižestepenom sudu.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem ističe da ostaje kod navoda iznesenih u obrazloženju osporenog rješenja.

M. V., zainteresovano lice, nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 23.04.2018. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane

nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva, pri čemu ispravno sud navodi da tužilac u toku upravnog postupka nije imao nikakvih prigovora na izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje, osim što je u žalbi ukazao na navodnu nesaglasnost površina parcela po starom i novom premjeru, koji navod je netačan, odnosno suprotan ispravama spisa, kako je to tužena pravilno obrazložila u osporenom aktu.

Tužilac u zahtjevu u pogledu priznavanja prava svojine u korist uzurpanta na k.č. broj 521/1 (površine 6702 m²) citira sadržaj zemljišne knjige, te ukazuje na pravni osnov po kojem je ova parcela upisana kao opštenarodna imovina, a to je pravosnažno rješenje Sreske komisije za poljoprivredni zemljišni fond u B. od 26.01.1954. godine, zaključujući da to znači da se ovdje ne radi o erarnom zemljištu, koji paušalan i ničim argumentovan zaključak s razlogom nije prihvatio nižestepeni sud.

Takođe, u pogledu priznavanja prava svojine u korist uzurpanta na k.č. broj 519/5 (površine 617 m²) tužilac u zahtjevu navodi da je ostalo upitno da li je ista uzurpirana od strane porodice V. prije datuma 08.07.1955. godine, obzirom da sadržaj popisnog katastra iz 1955. godine upućuje na to da je bila upisana kao „državni erar FNRJ“, pri tom gubeći iz vida da ovaj upis nije jedini dokaz koji je izveden u pogledu utvrđivanja okolnosti kada je izvršena uzurpacija predmetne parcele od strane porodice V., o čemu su se decidno izjasnili kako podnosilac zahtjeva, tako i saslušani svjedoci čijim izjavama tužilac nije prigovorio, a čemu u prilog idu i podaci iz katastra zemljišta, odnosno sadržaj posjedovnog lista za ovu nepokretnost, koja se kao i druga uzurpirana nepokretnost, vodi kao isključivi posjed uzurpanta M. V. sa 1/1 dijela.

Konačno, pozivanje tužioca na odredbu člana 2. stav 1. Zakona o uzurpaciji koja propisuje da se uzurpacijom u smislu ovog zakona smatra svako samovlasno zauzimanje, odnosno bespravno držanje zemljišta u državnoj svojini, upravo ide u prilog zaključcima organa i suda, jer izvedeni i ničim osporeni dokazi jasno ukazuju na to da su obje predmetne nepokretnosti koje predstavljaju poljoprivredno zemljište u državnoj svojini, uzurpirane od strane pravnih prednika podnosioca zahtjeva prije 08.07.1955. godine, te da su u kontinuitetu u posjedu porodice V. od zauzimanja do danas, kako je to pravilno zaključio i obrazložio nižestepeni sud.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija na osnovu odredbe člana 40. stav 1. ZUS.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić